

Przedmiotowe wymagania z biologii – rok szkolny 2023/2024

Klasa/klasy: V, VI, VII, VIII

Nauczyciel: Aneta Łyś

1. Cele PZO:

- a. poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć i postępach edukacyjnych
- b. motywowanie ucznia do dalszej pracy
- c. dostarczenie rodzicom (opiekunom) i innym nauczycielom informacji o postępach, trudnościach oraz uzdolnieniach ucznia
- d. doskonalenie pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela

2. Warunki i sposoby realizacji podstawy programowej.

Sposób realizacji treści i wymagań zgodnie z programem nauczania biologii w kl.5-8 szkoły podstawowej "Puls życia", wydawnictwa Nowej Ery.

Warunki realizacji podstawy programowej:

- kształtowanie postawy ciekawości poznawczej
- zdobywanie umiejętności umożliwiających podejmowanie świadomych decyzji związanych ze zdrowiem
- obserwacje i doświadczenia uczniowskie
- zajęcia terenowe (treści z zakresu ekologii i różnorodności gatunkowej)
- właściwe wyposażenie pracowni umożliwiające przeprowadzanie wskazanych w podstawie programowej doświadczeń i obserwacji
- wykorzystywanie różnorodnych materiałów źródłowych (zdjęcia, filmy, plansze, prezentacje, zasoby cyfrowe) i pomocy dydaktycznych (atlasy, przewodniki, klucze, modele, preparaty).

3. Składniki podlegające ocenianiu:

- identyfikowanie zjawisk, procesów, organizmów
- dostrzeganie związków, zależności i prawidłowości
- korzystanie z różnych źródeł informacji, posługiwanie się kluczami, atlasami
- stosowanie zintegrowanej wiedzy przyrodniczej,
- rozpoznawanie postaw prozdrowotnych i proekologicznych.

4. Formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

odpowiedzi ustne

ćwiczenia na lekcjach (m.in. karty pracy)

prace pisemne-kartkówki, sprawdziany

zadania domowe, zadania praktyczne (zielnik, prezentacja, doświadczenie)

aktywność na zajęciach edukacyjnych, praca w grupach

*zeszyt przedmiotowy

*udział w konkursach

5. Kryteria oceny odpowiedzi ucznia:

a) ustnych - oceniając na stopień odpowiedzi ustną nauczyciel bierze pod uwagę: zawartość rzeczową, argumentację, stosowanie języka przedmiotu, sposób prezentacji, umiejętność formułowania myśli.

Nauczyciel ma prawo sprawdzić wiedzę ucznia podczas rozmowy z trzech ostatnich lekcji.

b) pisemnych - przyjmuje się następującą skalę punktową do oceny kartkówek i sprawdzianów

skala procentowa	ocena
100%	celująca (6)
99% - 91%	bardzo dobra (5)
90% - 75%	dobra (4)
74% - 50%	dostateczna (3)
49% - 30%	dopuszczająca (2)
29% - 0%	niedostateczna (1)

Uczeń konsultujący się z innymi uczniami podczas pracy pisemnej lub odpisujący bezwzględnie otrzymuje ocenę niedostateczną, a nauczyciel nie sprawdza jego pracy.

c) aktywności - znaczki wklejane przez uczniów do zeszytu przedmiotowego (ich ilość przeliczana na oceny w zależności od ilości zajęć w tygodniu np. na bdb - trzy przy lekcji, pięć przy 2 lekcjach)

d) zadania domowego - przy ocenie brana jest pod uwagę: zawartość merytoryczna (m.in. według wymagań podanych w punktach przez nauczyciela), argumentacja, stosowanie języka przedmiotu, sposób prezentacji.

6. Sposoby informowania ucznia o planowanej formie sprawdzania osiągnięć uczniów.

* Kartkówki do 3 lekcji wstecz mogą być przeprowadzane bez uprzedzenia.

* Terminy prac pisemnych obejmujących materiał z więcej niż trzech ostatnich lekcji (tematów) podawane są co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem i odnotowane w e-dzienniku.

* Ilość sprawdzianów jest zależna od ilości działów materiału nauczania.

Dopuszcza się sprawdziany z więcej niż jednego działu oraz semestralne czy roczne (diagnoza).

Prace pisemne powinny być poprawione i oddane uczniom w okresie 2 tygodni od ich napisania.

7. Sposoby poprawy oceny i uzupełniania zaległości:

Uczeń nieobecny na zajęciach ma obowiązek uzupełnić braki wiadomości, notatkę oraz wykonać pracę domową do kolejnej lekcji.

Uczeń ma możliwość jednorazowego poprawienia oceny niedostatecznej z pracy pisemnej, po uzgodnieniu terminu i formy z nauczycielem, poprawioną ocenę wpisuje się obok oceny poprawianej, o ile jest od niej wyższa.

Uczeń nieobecny na kartkówce może być odpytany, nie musi jej pisać.

Uczeń powinien napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem sprawdzian, na którym był nieobecny.

1) w przypadku opuszczenia sprawdzianu z krótkotrwałych (do 1 tygodnia) przyczyn losowych uczeń ma go napisać w ciągu jednego tygodnia od dnia powrotu do szkoły,

2) w przypadku dłuższych nieobecności uczeń powinien napisać zaległy sprawdzian w terminie dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły, wyjątek stanowi długotrwała choroba (powyżej dwóch tygodni) – wtedy o terminie decyduje nauczyciel przedmiotu w porozumieniu z uczniem,

3) w przypadku powtarzającej się dwa razy jednodniowej nieobecności ucznia w dniu sprawdzianu nauczyciel ma prawo sprawdzić wiedzę i umiejętności ucznia następnego dnia, dotyczy to również zwolnień z lekcji, na której ma się odbyć sprawdzian.

W przypadku nieobecności ucznia o pisaniu przez niego kartkówki decyduje nauczyciel.
Niezaliczenie sprawdzianu w obowiązującym terminie jest równoznaczne z uzyskaniem oceny niedostatecznej.

8. Nieprzygotowanie do lekcji.

Uczeń ma prawo być nieprzygotowany do lekcji bez podania przyczyny jeden raz w semestrze przy 1 lekcji tyg. lub dwa razy w semestrze przy 2 lekcjach tyg. Fakt ten jednak musi zgłosić przed lekcją przed lekcją, (zapis „np.” w dzienniku)-nie dotyczy to lekcji, na których nauczyciel zaplanował sprawdzian lub kartkówkę.

Przez nieprzygotowanie do lekcji rozumie się: brak gotowości do odpowiedzi. Uczeń nie jest pytany, ale ma obowiązek uczestniczyć w lekcji.

Uczeń, który był nieobecny w szkole dłużej niż 7 dni, zgłasza taki fakt nauczycielowi i w przeciągu najbliższego tygodnia uzupełnia braki w nauce.

Uczeń może nie mieć zadania domowego lub zeszytu bez podania przyczyny jeden raz w semestrze przy 1 lekcji tyg. lub dwa razy w semestrze przy 2 lekcjach tyg.

Brak zadania domowego lub zeszytu oznacza wpis do dziennika zapisu „bz”. Przekroczenie tego limitu lub w ogóle nie zgłoszenie braku skutkuje oceną niedostateczną.

Uczeń ma obowiązek uzupełnienia tematów lekcji, na których był nieobecny na zasadach ustalonych przez nauczyciela.

9. Zasady ustalania ocen półrocznych i rocznych.

Ocena śródroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną otrzymanych ocen.

Składają się na nią wszystkie oceny, wartość ich nie jest jednakowa.

Przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej nauczyciel bierze pod uwagę poza ocenami cząstkowymi, zaangażowanie ucznia na lekcji oraz jego systematyczność.

Uczeń jest klasyfikowany z przedmiotu jeśli posiada 50% obecności na lekcjach.

10. Sposoby informowania ucznia o poziomie jego osiągnięć i postępach w nauce.

Oceny uzyskane przez ucznia są jawne i wpisywane do dziennika oraz zeszytu przedmiotowego, co ułatwia informowanie rodziców/prawnych opiekunów.

11. Przechowywanie prac pisemnych i sposób udostępniania ich uczniom i rodzicom.

Uczniowie (również rodzice) dostają prace do wglądu po ocenieniu ich przez nauczyciela na zasadach określonych w statucie. Są one przechowywane do końca roku szkolnego w pokoju nauczycielskim, w zamykanej na klucz szafce.

12. Warunki uzyskiwania oceny rocznej wyższej niż przewidywanej oceny klasyfikacyjnej wystawionej przez nauczyciela.

Uczeń może ubiegać się o ocenę wyższą od przewidywanej końcoworocznej, jeśli spełnił wszystkie poniższe warunki:

- ubiega się o ocenę wyższą od przewidywanej maksymalnie o stopień,
- przystąpił do wszystkich przeprowadzonych przez nauczyciela sprawdzianów, kartkówek,
- ma usprawiedliwione wszystkie nieobecności na zajęciach,
- w I półroczu otrzymał ocenę co najwyżej o 1 stopień niższą od tej, o którą się ubiega,
- uzyskał co najmniej połowę ocen na poziomie oceny o którą wnioskuje,
- uzyskał z wszystkich sprawdzianów i prac pisemnych ocenę co najwyżej o 1 stopień niższą od tej, o którą się ubiega.

13. Inne ustalenia:

Uczniowie posiadający opinie PPP mają dostosowywany proces nauczania - opracowany na piśmie, zgodnie z zaleceniami poradni i dostosowany do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

W przypadku prac pisemnych uczeń może otrzymać inną wersję kartkówki, sprawdzianu lub może być oceniany według innych kryteriów.

14. Zasady pracy zdalnej:

- * Praca zdalna odbywa się przez GSuite (Classroom, Meet) oraz dziennik elektroniczny Librus Synergia.
- * Udział w zajęciach biologii prowadzonych zdalnie, zgodnie z planem lekcji jest obowiązkowy.
- * Połączenie lekcyjne w wersji on-line trwa do 45 minut.

* W przypadku braku możliwości połączenia, rodzic/prawny opiekun zobowiązany jest do poinformowania o tym fakcie wychowawcę/nauczyciela uczącego np. poprzez wiadomość wysłaną w dzienniku elektronicznym.

* W czasie lekcji zaleca się korzystania z słuchawek, mikrofonu i kamery przez uczniów.

* Materiały od nauczyciela są dostępne dla uczniów również poza godzinami lekcji.

* Lekcja zdalna wraz z odnotowywaniem frekwencji odbywa się zgodnie z zasadami obowiązującymi podczas nauki stacjonarnej.

* Zadania należy odsyłać w podanym przez nauczyciela terminie. W przypadku nie dotrzymania terminu uczeń dostaje ocenę niedostateczną za brak zadania.

Ocenę za brak zadania można poprawić w terminie do 7 dni.

* Poprawione prace pisemne są dostępne dla ucznia i rodzica na Classroomie.

* Nauczyciel, uczniowie oraz rodzice zobowiązani są do odbierania i odsyłania informacji zwrotnej do godziny 16:00 (w e-dzienniku oraz na Classroomie).

15. Wymagania na poszczególne oceny:

Ogólne kryteria wymagań edukacyjnych na poszczególne stopnie szkolne obowiązujące przy ocenie bieżącej, ocenie klasyfikacyjnej śródrocznej i rocznej:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią biologiczną,
- potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych,
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy,
- dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów biologicznych,
- wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach,
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji,
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- wykonuje dodatkowe zadania i polecenia,
- wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią,
- w pracach pisemnych osiąga najczęściej 100% punktów możliwych do zdobycia,
- bierze udział w konkursach biologicznych na terenie szkoły i poza nią,
- wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,

- wykazuje szczególne zainteresowania biologią,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach,
- bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji,
- potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać doświadczenia i hodowle przyrodnicze,
- sprawnie posługuje się mikroskopem i lupą oraz sprzętem laboratoryjnym,
- potrafi samodzielnie wykonać preparaty mikroskopowe i opisać je,
- wykonuje prace i zadania dodatkowe,
- prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią biologiczną,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 91% do 99% punktów,
- zeszyt przedmiotowy ucznia zasługuje na wyróżnienie.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone i mniej przystępne, przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela,
- posługuje się mikroskopem i zna sprzęt laboratoryjny,
- wykonuje proste preparaty mikroskopowe,
- udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania,
- jest aktywny na lekcji,
- w pracach pisemnych osiąga od 75% do 90 % punktów,
- prowadzi prawidłowo zeszyt przedmiotowy.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu biologii, oraz takie które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedie, tablice, wykresy, itp.,
- wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym,

- w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 74 % punktów,
- posiada zeszyt przedmiotowy, prowadzi go systematycznie.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela,
- z pomocą nauczyciela wykonuje proste doświadczenia biologiczne,
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii biologicznej,
- jest mało aktywny na lekcji,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49% punktów,
- prowadzi zeszyt przedmiotowy.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia,
- nie potrafi posługiwać się przyrządami biologicznymi,
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji,
- w przypadku prac pisemnych osiąga poniżej 30 %,
- nie prowadzi systematycznie zapisów w zeszycie przedmiotowym.

* SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY w poszczególnych klasach są załącznikiem do Przedmiotowych Zasad Oceniania. Są one udostępniane uczniom odpowiednio do każdego działu materiału nauczania.

Opracowała: Aneta Łyś